

Etablering på arbetsmarknaden efter studier i högskolan

Examinerade på grundnivå och avancerad nivå

2022/23

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2026

Författare: Louisa Vogiazides

Diarienummer: 51-00185-26

Rapportnummer: 2026:13

Innehåll

Etablering på arbetsmarknaden	4
Kort om etableringsmålet	4
En majoritet är etablerade på arbetsmarknaden	5
Något lägre etablering jämfört med föregående år	6
Högst etablering för personer med en yrkesexamen	7
Hög etablering bland civilingenjörer och sjuksköterskor	8
Etableringsgraden för generella examina varierar mellan inriktningar	9
Lägre etablering för examinerade med utländsk bakgrund	10
Näringslivet är största sektorn	11
Metodbilaga	13
Tabellbilaga	17

Etablering på arbetsmarknaden

Ett sätt att analysera hur högskoleutbildning motsvarar arbetsmarknadens behov är att undersöka i vilken utsträckning de som tar en examen etablerar sig på arbetsmarknaden. I denna rapport redovisar UKÄ uppgifter om etablering på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen på grundnivå eller avancerad nivå för examinerade läsåret 2022/23.

Kort om etableringsmålet

I UKÄ:s etableringsstatistik definieras etablerade som personer med en god ställning på arbetsmarknaden.

För att räknas som etablerad på arbetsmarknaden krävs att individen uppfyller följande kriterier det aktuella uppföljningsåret (2024):

- Personen är sysselsatt i november månad enligt den definition som SCB använder i Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS).
- Den sammanräknade arbetsinkomsten under året ska överstiga 291 800 kronor.
- Det ska inte finnas några händelser som indikerar perioder av arbetslöshet (på heltid eller deltid) eller att personen varit föremål för arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Definitionen av etablerad är relativt strikt och innebär att individerna har haft en förhållandevis smidig övergång från utbildning till arbetslivet. För att räknas som etablerad krävs dock inte att personer arbetar inom ett yrke som matchar deras utbildning. Andelen etablerade av de examinerade kallas också för etableringsgrad.

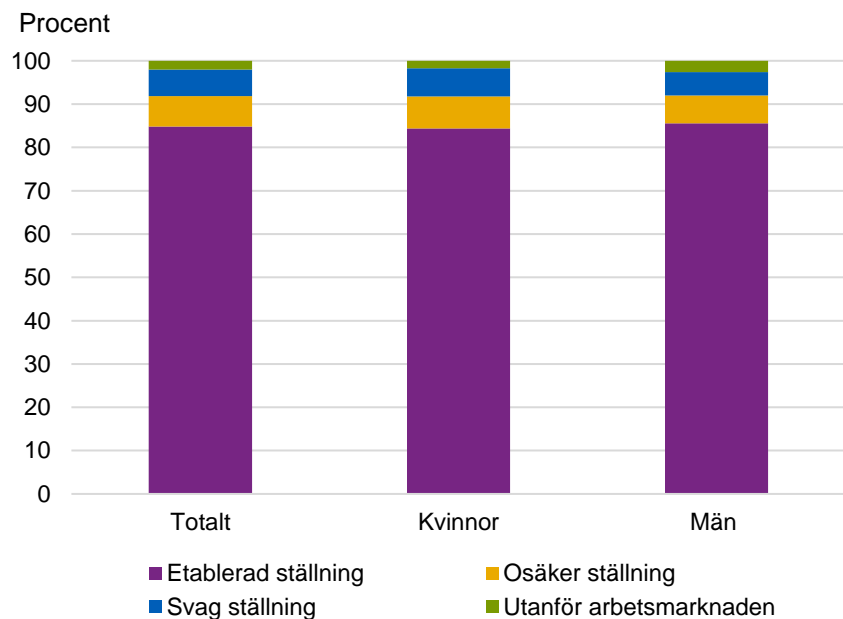
Personer som antingen studerar eller har flyttat utomlands under uppföljningsåret exkluderas från analysen. När resultaten redovisas förekommer en person med endast en examen per läsår. Vid dubbelexamina, prioriteras yrkesexamina före generella examina. Läs mer i metodbilagan.

En majoritet är etablerade på arbetsmarknaden

De allra flesta som examineras från en utbildning vid universitet och högskolor etablerar sig snabbt på arbetsmarknaden. Av de som tog en examen på grundnivå eller avancerad nivå under läsåret 2022/23 var totalt 84 procent av kvinnorna och 86 procent av männen etablerade på arbetsmarknaden efter 1–1,5 år (totalt var 85 procent etablerade) (figur 1).

Andelen etablerade av de examinerade kallas också för etableringsgrad. I statistiken definieras etablerade som personer med en god ställning på arbetsmarknaden. Det innebär att de var sysselsatta i november det aktuella uppföljningsåret, att de hade en relativt hög arbetsinkomst och att de inte varit arbetslösa någon gång under året.

Figur 1. Arbetsmarknadsställning 2024 för personer som examinerades på grundnivå och avancerad nivå läsåret 2022/23. Totalt och uppdelat på kvinnor och män.

Men alla examinerade lyckas inte etablera sig på arbetsmarknaden. Av de som tog ut examen under läsåret 2022/23 hade 7 procent en osäker ställning, vilket innebär en relativt låg arbetsinkomst eller förekomst av arbetslöshet. Ytterligare 6 procent hade en svag ställning, vilket betyder låg arbetsinkomst eller förekomst av heltidsarbetslöshet en stor del av året. En liten grupp stod helt utanför arbetsmarknaden – totalt 2 procent av de examinerade.

Svårighet att etablera sig på arbetsmarknaden kan uttryckas som andelen av de examinerade som antingen har svag arbetsmarknadsställning eller

som står utanför arbetsmarknaden. Sammantaget hade 8 procent svårt att etablera sig på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen enligt denna definition.

Något lägre etablering jämfört med föregående år

De allra flesta som examineras från en utbildning vid universitet och högskolor etablerar sig på arbetsmarknaden. För kvinnor minskade dock andelen med etablerad ställning något jämfört med föregående år. 84 procent av kvinnorna som examinerades 2022/23 var etablerade 1–1,5 år efter examen, vilket är en minskning med två procentenheter jämfört med examinerade läsåret innan. För män låg etableringsgraden oförändrad på 86 procent. Totalt minskade etableringsgraden med en procentenhet, från 86 procent år 2023 till 85 procent år 2024 (tabell 1).

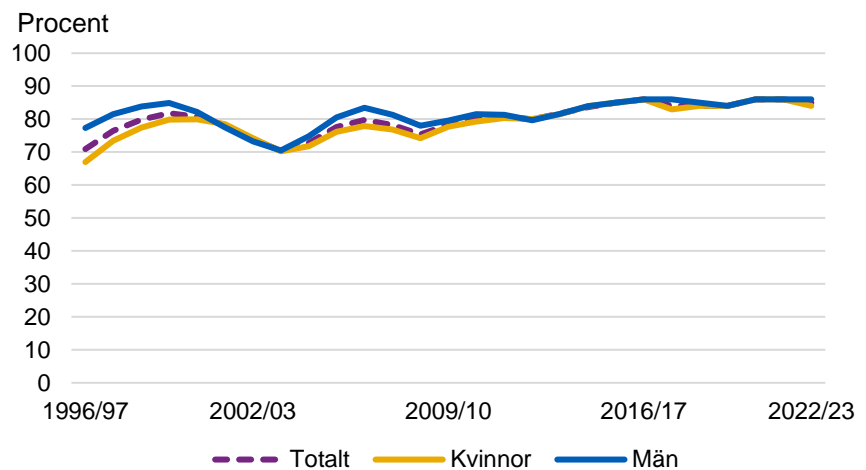
Under 2024 var Sverige i en lågkonjunktur som påverkade arbetsmarknaden negativt. Detta kan vara en förklaring till den något lägre andelen med en etablerad ställning jämfört med 2023. Även om lågkonjunkturen började 2023, dröjde det till slutet av året innan den slog igenom på arbetsmarknaden.

Tabell 1. Arbetsmarknadsställning (procent) 1–1,5 år efter examen för personer som examinerades på grundnivå eller avancerad nivå läsåren 2021/22 och 2022/23. Totalt och uppdelat på kvinnor och män.

	Totalt (%)		Kvinnor (%)		Män (%)	
	2021/22	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22	2022/23
Etablerad ställning	86	85	86	84	86	86
Osäker ställning	7	7	7	7	6	6
Svag ställning	6	6	6	7	5	5
Utanför arbetsmarknaden	2	2	2	2	3	3

Trots minskningen ligger etableringsgraden fortfarande högt sett i ett längre tidsperspektiv (figur 2).

Figur 2. Etableringsgrad (procent) 1–1,5 år efter examen, totalt och för kvinnor och män som tog en examen läsåren 1996/97–2022/23.

När man jämför etableringsgraden över tid är det viktigt att notera att personerna som fortsätter studera efter en avlagd examen inte ingår i den gruppen examinerade som följs upp. Vid en lågkonjunktur kan vissa examinerade välja att fortsätta studera eftersom de inte lyckas få något arbete.

Högst etablering för personer med en yrkesexamen

Även om etableringsgraden totalt sett är hög finns det tydliga skillnader mellan grupper med olika typer av examina (tabell 2). Av de som tog en yrkesexamen läsåret 2022/23 var 90 procent etablerade 1–1,5 år efter examen, jämfört med 78 procent av de som tog en generell examen.

För personer som tog en konstnärlig examen var etableringsgraden betydligt lägre jämfört med de två andra grupperna – endast 38 procent. En förklaring kan vara att en del som tar en konstnärlig examen och som sedan arbetar som konstnärer eller kulturarbetare försörjer sig genom stipendier och bidrag. Dessa är i vissa fall skattebefriade, och räknas därmed inte som en arbetsinkomst i statistiken. Det är också värt att notera att examinerade med konstnärliga examina endast utgör en liten andel (drygt 1 procent) av alla examinerade på grundnivå och avancerad nivå medan examinerade med yrkesexamina och generella examina är betydligt fler (58 procent respektive 40 procent av alla examinerade läsåret 2022/23).

Tabell 2. Etableringsgrad (procent) 1–1,5 år efter examen för examinerade med yrkesexamina, generella examina och konstnärliga examina, examinerade läsåret 2022/23.

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)
Yrkesexamina	32 970	90	23 240	90	9 730	92
Generella examina	22 860	78	13 680	77	9 180	80
Konstnärliga examina	720	38	460	39	270	37

Hög etablering bland civilingenjörer och sjuksköterskor

Civilingenjörsexamen och sjuksköterskeexamen är de vanligaste yrkesexamina. Examinerade från dessa utbildningar har också en hög etableringsgrad. I tabell 3 framgår att 94 procent av de som tog en civilingenjörsexamen och 91 procent av de som tog en sjuksköterskeexamen läsåret 2022/23 var etablerade på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter examen. Bland de 20 vanligaste yrkesexamina hade personer med en speciallärarexamen den allra högsta etableringsgraden (98 procent), följt av personer med en specialpedagogexamen (96 procent). Även personer med en specialistsjuksköterskeexamen hade en hög etablering (95 procent). Dessa tre utbildningar är påbyggnadsutbildningar, vilket betyder att de kräver en tidigare högskoleutbildning. Personer som läser påbyggnadsutbildningar är därmed sannolikt etablerade på arbetsmarknaden redan innan de påbörjar sin utbildning. Andra yrkesprogram som ledde till en hög grad av etablering var läkarexamen och yrkeslärarexamen (93 procent).

Även om skillnaden i etableringsgrad mellan kvinnor och män på totalnivå är liten, finns det tydligare könsskillnader för vissa yrkesexamina. För flera av utbildningarna är etableringsgraden högre bland män än bland kvinnor. Några exempel är program mot psykologexamen, sjuksköterskeexamen och yrkeslärarexamen.

Tabell 3. Etableringsgrad (procent) 1–1,5 år efter examen för examinerade från yrkesexamensprogram, läsåret 2022/23. Uppdelat på kvinnor och män.
De 20 största yrkesexamensprogrammen redovisas (* indikerar påbyggnadsutbildning).

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)
Arbets terapeutexamen	360	89	320	89	40	89
Barnmorskeexamen	320	91	310
Biomedicinsk analytikerexamen	290	92	240	92	60	93
Civilekonomexamen	800	92	410	92	390	92
Civilingenjörsexamen	3 830	94	1 360	94	2 470	94
Fysioterapeutexamen	500	87	310	85	190	90
Förskolläraexamen	2 610	86	2 500	86	110	82
Grundläraresexamen	2 450	92	1 930	91	530	94
Högskoleingenjörsexamen	1 610	90	440	89	1 170	91
Juristexamen	1 350	92	870	91	480	93
Läkarexamen	1 270	93	780	92	500	94
Psykologexamen	550	81	390	79	160	86
Sjuksköterskeexamen	4 120	91	3 590	90	530	96
Socionomexamen	2 300	89	1 940	89	370	90
Specialistsjuksköterskeexamen*	2 610	95	2 290	95	320	97
Specialläraresexamen*	630	98	570	98	50	100
Specialpedagogexamen*	560	96	510	96	50	100
Yrkesläraresexamen	570	93	370	91	200	97
Äldre läraresexamen	600	84	480	83	120	90
Ämnesläraresexamen	3 000	86	1 760	85	1 240	88

Etableringsgraden för generella examina varierar mellan inriktningar

Etableringsgraden för de som tar en generell examen tenderar att vara lägre än för de som tar en yrkesexamen – för de som tog en generell examen läsåret 2022/23 var etableringsgraden 78 procent (tabell 4). Liksom för yrkesamina finns det stora skillnader mellan olika utbildningar. Högst etableringsgrad hade de som tog en generell examen inom inriktningarna tjänster (85 procent) samt teknik och tillverkning (84 procent). Lägst etableringsgrad hade examinerade inom humaniora och konst med 57 procent.

I etableringsstatistiken räknas varje person endast med en examen per läsår. Vid dubbelexamina prioriteras yrkesamina före generella examina. I tabell 4 ingår därför bara personer som endast tog ut en generell examen under läsåret.

Tabell 4. Etableringsgrad (procent) 1–1,5 år efter examen för generella examina uppdelad på ämnesinriktningar, examinerade läsåret 2022/23.

	Totalt (%)		Kvinnor (%)		Män (%)	
	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)
Generella examina – totalt	22 860	78	13 680	77	9 180	80
Pedagogik och lärarutbildning	700	81	580	81	130	81
Humaniora och konst	1 780	57	1 150	58	640	55
Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration	11 290	79	7 330	78	3 960	80
Naturvetenskap, matematik och data	3 880	79	1 870	76	2 010	82
Teknik och tillverkning	2 470	84	910	79	1 560	86
Lant- och skogsbruk samt djursjukvård	80	73	50	64	30	85
Hälsa- och sjukvård samt social omsorg	1 480	83	1 220	84	250	79
Tjänster*	1 180	85	580	83	600	87

* I Tjänster ingår bland annat säkerhetstjänster, idrott och friskvårdstjänster samt turism.

Lägre etablering för examinerade med utländsk bakgrund

För examinerade läsåret 2022/23 med svensk bakgrund var etableringsgraden högre, 87 procent, än för de med utländsk bakgrund, 82 procent (tabell 5). Med svensk bakgrund avses personer födda i Sverige med minst en inrikes född förälder. Med utländsk bakgrund avses personer som antingen är utrikes födda eller som är födda i Sverige och har föräldrar som båda är utrikes födda. Bland de med utländsk bakgrund har de som är födda i Sverige 3 procentenheter högre etableringsgrad än utrikes födda.

De inresande studenterna ingår inte i gruppen examinerade med utländsk bakgrund. Inresande studenter är studenter som kommit till Sverige för att studera och som inte bodde i Sverige innan de påbörjade sina studier.

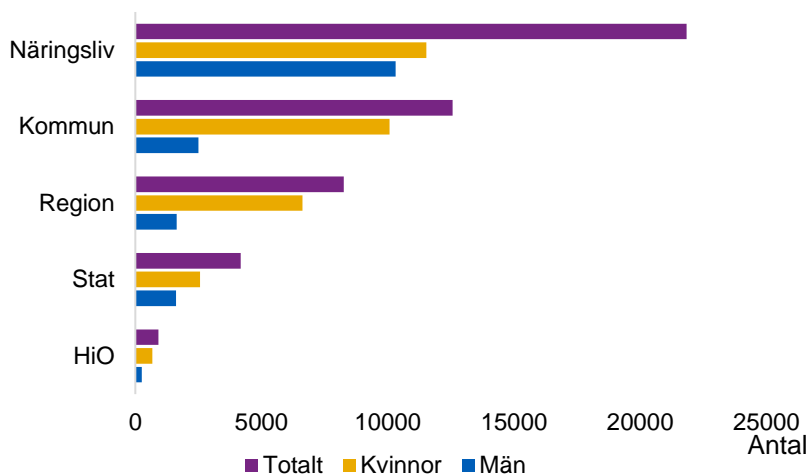
Tabell 5. Etableringsgraden (procent) 1–1,5 år efter examen för de examinerade läsåret 2022/23, uppdelad på svensk och utländsk bakgrund.

	Totalt		Kvinnor		Män	
	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)	Antal examinerade	Andel etablerade (%)
Svensk bakgrund	41 990	87	28 050	86	13 940	87
Utländsk bakgrund	12 020	82	8 030	81	3 990	83
Född utrikes	7 540	81	5 110	80	2 430	82
Född i Sverige med två utrikes födda föräldrar	4 490	84	2 920	83	1 570	85

Näringslivet är största sektorn

Den svenska arbetsmarknaden präglas av en ojämn könsfördelning. Av de män som tog en examen läsåret 2022/23 och var etablerade 1–1,5 år senare arbetade de flesta i näringslivet (figur 3). Även för kvinnor var näringslivet den största sektorn, men den dominerade inte lika tydligt. I stället arbetade ett betydligt större antal kvinnor inom kommuner och regioner jämfört med män. Den ojämna fördelningen av kvinnor och män i olika sektorer speglar de könsbundna studievalen. Exempelvis är män i majoritet bland de examinerade inom teknik och tillverkning. De utbildningarna leder i hög grad till ett arbete i näringslivet. Kvinnor är i stället i majoritet inom lärarutbildningar och många hälso- och sjukvårdsutbildningar som tenderar att leda till en anställning i kommuner respektive regioner.

Figur 3. Antal etablerade 2024 per sektor (näringsliv, kommun, region, stat och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HiO)), totalt och uppdelat på kön. Examinerade läsåret 2022/23. I HiO ingår bland annat trossamfund, politiska partier och fackföreningar.

Metodbilaga

Den här metodbilagan innehåller en detaljerad genomgång av hur statistiken om etableringen på arbetsmarknaden är framtagen. I bilagan ingår även information om studiens data och population, samt en läsanvisning.

Beskrivning av etableringsmättet

Vi delar in personerna som ingår i uppföljningen i fyra kategorier utifrån vilken ställning de har på arbetsmarknaden:

- **etablerad ställning:** God ställning på arbetsmarknaden
- **osäker ställning:** Relativt låg arbetsinkomst eller förekomst av arbetslöshet
- **svag ställning:** Låg arbetsinkomst eller förekomst av heltidsarbetslöshet en stor del av året
- **utanför arbetsmarknaden:** Ingen arbetsinkomst.

Dessa fyra kategorier har inkluderats i analysen (och utgör tillsammans nämnaren i andelsberäkningen). Andelen etablerade beräknas genom att antalet etablerade divideras med summan av antalet etablerade, antalet med osäker ställning, antalet med svag ställning och antalet som var utanför arbetsmarknaden.

Två grupper ingår inte i beräkningarna för de redovisningar som avser ställningen på arbetsmarknaden: studerande och gruppen ”utanför populationen”.

Tabell B1 beskriver kriterierna för kategoriseringen av personer enligt etableringsmättet.

Tabell B1. Kriterier för kategorisering av personer enligt etableringsmättet.

Ställning	Kriterier
Etablerad på arbetsmarknaden	<ul style="list-style-type: none"> • Individens är sysselsatt i november månad det aktuella uppföljningsåret enligt den definition som Statistiska centralbyrån (SCB) använder i Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) OCH • Den sammanräknade arbetsinkomsten under året ska överstiga 291 800 kronor (år 2024) OCH • Det ska inte finnas några händelser som visar perioder av arbetslöshet eller att individen har varit föremål för arbetsmarknadspolitiska åtgärder under året. Arbetslösheten kan vara på hel- eller deltid och gäller även arbetssökande med tillfällig timanställning OCH • Individens definieras inte som studerande eller "utanför populationen".
Osäker ställning på arbetsmarknaden	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsinkomsten var i intervallet 247 100–291 799 kronor (år 2024) ELLER • Individens har en lägre arbetsinkomst än 237 000 kronor, men betraktas som företagare, det vill säga har inkomst från aktiv näringsverksamhet ELLER • Arbetsinkomsten överstiger 291 799 kronor, men det förekommer arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder, upp till 274 dagar under året. ELLER • Arbetsinkomsten överstiger 291 799 kronor, men individens uppfyller inte kriteriet "sysselsatt i november månad" OCH • Individens definieras inte som studerande eller "utanför populationen".
Svag ställning på arbetsmarknaden	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsinkomsten var i intervallet 1–247 099 kronor (år 2024). I den här gruppen kommer arbetsinkomsten enbart från anställning ELLER • Arbetsinkomsten överstiger 247 099 kronor, men det finns förekomst av arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder som överstiger 274 dagar under året OCH • Individens definieras inte som studerande eller "utanför populationen".
Utanför arbetsmarknaden	<ul style="list-style-type: none"> • Det saknas inkomst från förvärvsarbete under det aktuella året OCH • Individens definieras inte som studerande eller "utanför populationen".
Studerande	<ul style="list-style-type: none"> • Individens har under det aktuella året varit registrerad i högskolans forskarutbildning ELLER • Individens har under det aktuella året varit registrerad i högskolans utbildning på grundnivå eller avancerad nivå samtidigt som individens fått studiestöd ELLER • Individens har inte varit registrerad i någon högskoleutbildning, men fått minst 5 000 kronor i studiestöd (år 2024).
Utanför populationen	<ul style="list-style-type: none"> • Individens var inte folkbokförd i Sverige den 31 december under det aktuella året ELLER • Individens saknar helt inkomster i Sverige under det aktuella året. Den disponibla inkomsten var 0 kronor.

Inkomstgränserna för att definiera olika ställningar på arbetsmarknaden justeras varje år baserad på den genomsnittliga löneförändringen på arbetsmarknaden. Inkomstgränserna som har använts för att definiera individers arbetsmarknadsställning under perioden 2020–2024 redovisas i tabell B2.

Tabell B2. Inkomstgränser i kronor för definitionen av arbetsmarknadsställning för examinerade från högskolan.

År	Lägre gräns	Övre gräns
2020	214 500	253 300
2021	220 400	260 300
2022	227 500	268 700
2023	237 000	279 900
2024	247 100	291 800

Data

Flera olika datakällor har använts för att klassificera ställningen på arbetsmarknaden och för att fastställa om de examinerade fanns till förfogande på den svenska arbetsmarknaden. Huvudkällan för att klassificera ställningen på arbetsmarknaden har varit inkomstuppgifter från arbetsgivardeklarationer på individnivå (AGI), sociala transfereringar från Försäkringskassan och studieersättningar från Centrala studiestödsnämnden (CSN). Uppgifter om sysselsättning har hämtats från Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS). Arbetsförmedlingens uppgifter om registrerade arbetssökande har använts som information om arbetslöshet och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

De ovan nämnda uppgifterna finns samlade i SCB:s databas Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier (LISA). Huvudsyftet med LISA är att samla information från flera olika register inom det breda området utbildning, sysselsättning och inkomster. I LISA finns uppgifter om samtliga personer i åldern 15 år eller äldre som har varit folkbokförda i Sverige den 31 december respektive år. Bland annat finns uppgifter om sysselsättning, inkomster och yrke.

Uppgifter om avlagda examina samt uppgifter om fortsatta studier har hämtats från Universitets- och högskoleregistret (UREG).

Population

Analyserna görs baserat på en undersökningspopulation, som skiljer sig från baspopulationen. Baspopulationen omfattar alla individer som tog en examen på grundnivå eller avancerad nivå under ett visst läsår. Undersökningspopulationen omfattar alla individer som tog en examen på grundnivå eller avancerad nivå under ett visst läsår utom personer som troligen har flyttat utomlands samt personer som studerade i högskolan under uppföljningsåret.

Totalt tog 72 510 personer en examen på grundnivå eller avancerad nivå läsåret 2022/23. Av dem ingick 6 770 personer inte längre i befolkningen 2024 och 9 180 personer studerade fortsatt 2024. Baspopulationen minskas därmed med 15 950 personer till en slutlig undersökningspopulation på 56 560 (tabell B3).

Tabell B3. Baspopulation och undersökningspopulation, Examinerade läsåret 2022/23.

	Antal	Andel (%)
Personer i baspopulationen	72 510	100
Studerande 2024	9 180	13
Ej i population 2024	6 770	9
Personer i undersökningspopulationen	56 560	78

Etableringsstatistiken avgränsas så att en person bara förekommer i materialet med en examen per läsår. Vid dubbelexamina, prioriteras yrkesexamina före generella. Därefter prioriteras högsta nivå och senaste datum.

Läsanvisning

Tabeller och diagram ger uppgifter om antal eller andelar (%).

- Uppgifter om antal lägre än 4 är ersatt med (..) i tabeller.
- Uppgifter om antal är avrundade till närmsta tiotal i rapporten. Observera att det i vissa fall leder till att summeringen för totalraden avviker.
- Uppgifter om andelar redovisas inte för grupper om det är mindre än 20 individer i nämnaren.
- (..) betyder att uppgiften inte kan förekomma.

Tabellbilaga

Fler uppgifter uppdelade på lärosäten finns i en separat tabellbilaga.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

